

URZĄD STATYSTYCZNY W POZNANIU

ul. Wojska Polskiego 27/29, 60-624 Poznań

Opracowania sygnałne

Data opracowania: marzec 2015

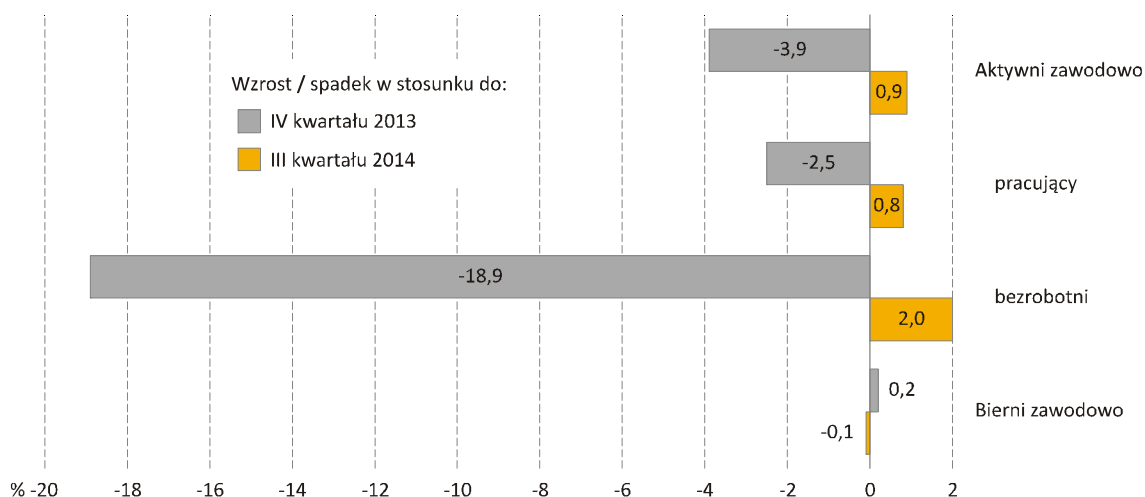
Kontakt: e-mail: SekretariatUSPOZ@stat.gov.pl
tel. 61 27 98 200, fax 61 27 98 100<http://poznan.stat.gov.pl/>**AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI
W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM W IV KWARTALE 2014 R.**

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)¹, przeprowadzonego w IV kwartale 2014 r.

Sumy niektórych danych mogą być różne od wielkości „ogółem”. Wynika to z zaokrągleń dokonywanych przy uogólnianiu wyników badania.

1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

W IV kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim zbiorowość aktywnych zawodowo liczyła 1422 tys. osób, tj. o 3,9% mniej niż w analogicznym kwartale 2013 r. Biernych zawodowo było 1057 tys., co w skali roku oznacza wzrost o 0,2%, natomiast liczba bezrobotnych wynosiła 103 tys., czyli o 18,9% mniej niż w IV kwartale 2013 r.

Ryc. 1. ZMIANY NA RYNKU PRACY W IV KWARTALE 2014 R.

¹ Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo, pracujących i bezrobotnych. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych pojęć znajdują się na ostatnich stronach niniejszego komunikatu.

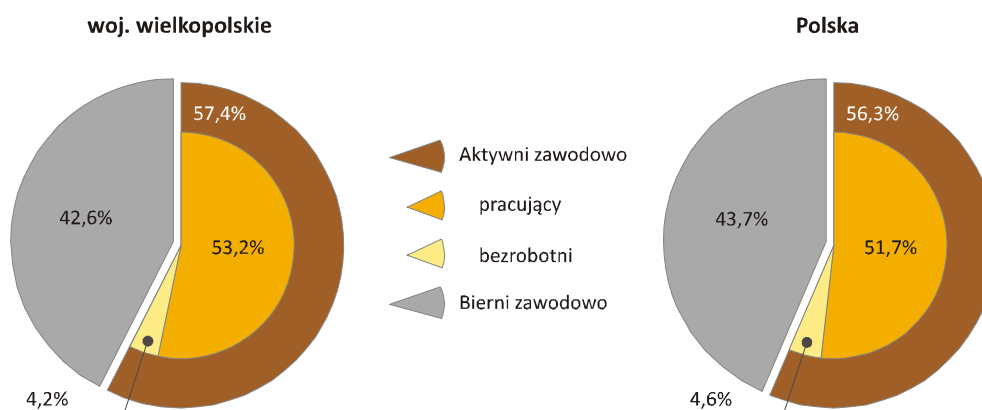
TABL. 1. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2014 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
		w tys.						
OGÓŁEM	2479	1422	1319	103	1057	57,4	53,2	7,2
mężczyźni	1182	802	756	45	380	67,9	64,0	5,6
kobiety	1297	620	562	58	677	47,8	43,3	9,4
Miasta	1350	755	699	56	595	55,9	51,8	7,4
Wieś	1129	667	620	47	462	59,1	54,9	7,0
Z ogółem w wieku:								
15–24 lata	339	128	98	30	211	37,8	28,9	23,4
25–34	485	420	385	34	65	86,6	79,4	8,1
35–44	424	374	353	21	50	88,2	83,3	5,6
45–54	374	304	290	15	69	81,3	77,5	4,9
55 lat i więcej.....	858	196	192	4	662	22,8	22,4	2,0
Z ogółem w wieku produkcyjnym ^a	1849	1387	1284	103	462	75,0	69,4	7,4
Z ogółem według wykształcenia:								
wyższe	483	386	366	20	97	79,9	75,8	5,2
połowe i średnie zawodowe	572	400	374	26	172	69,9	65,4	6,5
średnie ogólnokształcące	228	107	94	12	121	46,9	41,2	11,2
zasadnicze zawodowe	708	443	409	34	264	62,6	57,8	7,7
gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe i bez wykształcenia szkolnego	488	87	75	11	402	17,8	15,4	12,6

^a Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

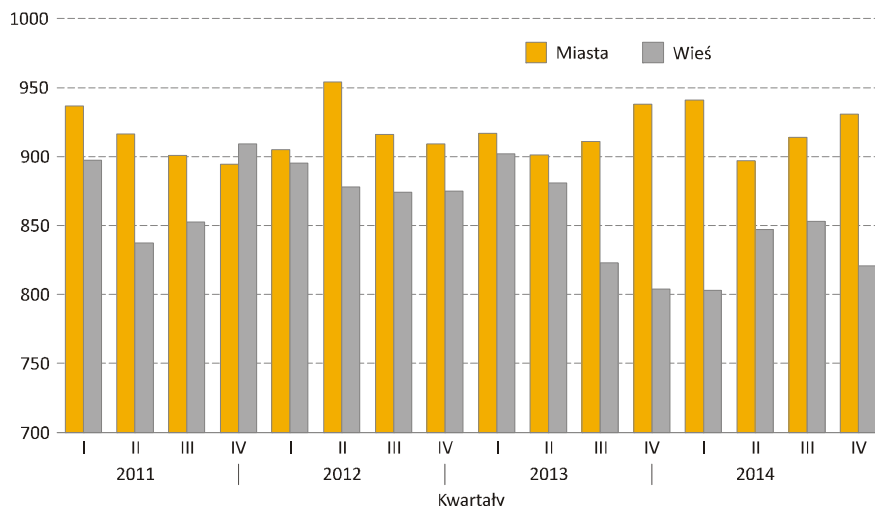
Udział bezrobotnych w strukturze aktywnych zawodowo w IV kwartale 2014 r. ukształtował się na poziomie 7,2%, czyli o 1,4 p.proc. mniej niż w analogicznym kwartale 2013 r. Zbiorowość pracujących, licząca 1319 tys. osób, w odniesieniu do IV kwartału 2013 r. zmniejszyła się o 2,5%.

Ryc. 2. STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG AKTYWNOŚCI EKONOMICZNEJ W IV KWARTALE 2014 R.

Relacja osób niepracujących do pracujących nieznacznie pogorszyła się w ujęciu rocznym – w IV kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim na 1000 pracujących przypadało 879 niepracujących (931 w miastach i 821 na wsi), podczas gdy w IV kwartale 2013 r. – 874 (odpowiednio 938 i 804). W kraju współczynnik ten ukształtował się na poziomie 934 wobec 975 w analogicznym okresie 2013 r.

Ryc. 3. WSKAŹNIK OBCIĄŻENIA PRACUJĄCYCH OSOBAMI NIEPRACUJĄCYMI W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ

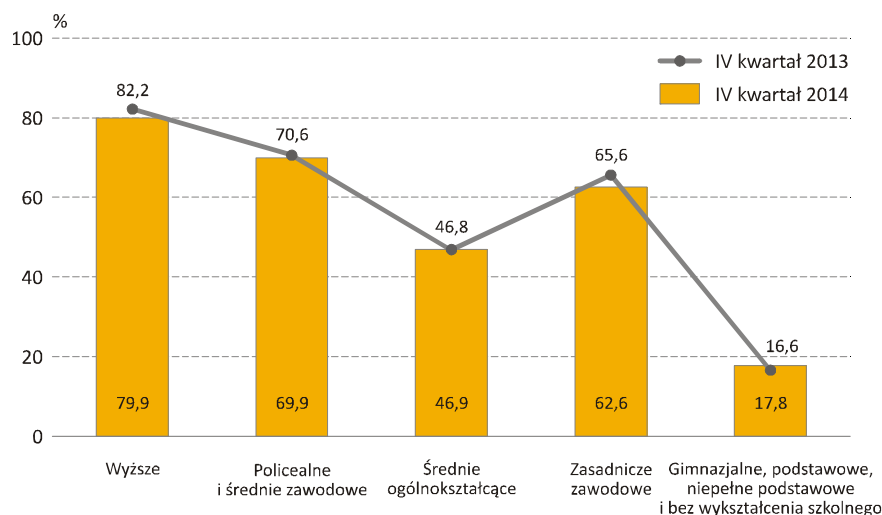

W IV kwartale 2014 r. aktywni zawodowo stanowili 57,4% ogółu ludności województwa wielkopolskiego w wieku 15 lat i więcej. W porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. nastąpił spadek udziału tej grupy osób o 1,0 p.proc. W kraju współczynnik aktywności zawodowej wzrósł (o 0,2 p.proc.) w stosunku do IV kwartału 2013 r. i wyniósł 56,3%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z	
				IV kw. 2013	III kw. 2014
w p.proc.					
OGÓŁEM	58,4	57,1	57,4	-1,0	+0,3
mężczyźni.....	68,6	67,4	67,9	-0,7	+0,5
kobiety.....	49,1	47,5	47,8	-1,3	+0,3
Miasta.....	57,1	56,2	55,9	-1,2	-0,3
Wieś.....	59,9	58,2	59,1	-0,8	+0,9

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje zróżnicowane wartości w zależności od płci. W IV kwartale 2014 r. współczynnik ten w zbiorowości kobiet kształtował się na poziomie 47,8%, podczas gdy w przypadku mężczyzn wynosił 67,9%. Dystans dzielący te dwie wielkości sięgał 20,1 p.proc. i w skali roku zwiększył się o 0,6 p.proc. Mniej zróżnicowane były wartości współczynnika aktywności zawodowej ludności w miastach i na wsi (odpowiednio 55,9% wobec 59,1%). W stosunku do IV kwartału 2013 r. wskaźnik dla ludności miejskiej zmniejszył się o 1,2 p.proc., a dla ludności wiejskiej – o 0,8 p.proc.

Ryc. 4. WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA

Współczynnik aktywności zawodowej przyjmuje najwyższą wartość dla osób z wykształceniem wyższym (79,9% wobec 82,2% w IV kwartale 2013 r.), natomiast najniższą – w grupie osób o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (17,8% wobec 16,6% w analogicznym okresie 2013 r.).

W IV kwartale 2014 r. najwyższą wartość współczynnika aktywności zawodowej zaobserwowano w grupach wiekowych 35–44 lata (88,2%, tj. o 0,7 p.proc. mniej niż w IV kwartale 2013 r.) oraz 25–34 lata (86,6%, tj. o 1,6 p.proc. więcej niż przed rokiem). Dla ludności w wieku produkcyjnym wskaźnik ten ukształtował się na poziomie 75,0%, czyli o 0,1 p.proc. wyżej niż w analogicznym okresie 2013 r.

2. PRACUJĄCY

W IV kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim liczba pracujących wynosiła 1319 tys., tj. o 34 tys. (o 2,5%) mniej niż w analogicznym kwartale 2013 r. (wśród mężczyzn spadek liczby pracujących wyniósł 2,6%, a w grupie kobiet 2,4%). W badanej zbiorowości większość stanowią mężczyźni; w IV kwartale 2014 r. ich udział kształtował się na poziomie 57,3% (57,4% w IV kwartale 2013 r.). Liczba pracujących mieszkańców wsi w skali roku zmniejszyła się o 5,6%, natomiast liczba pracujących w miastach w tym czasie zwiększyła się o 0,4%.

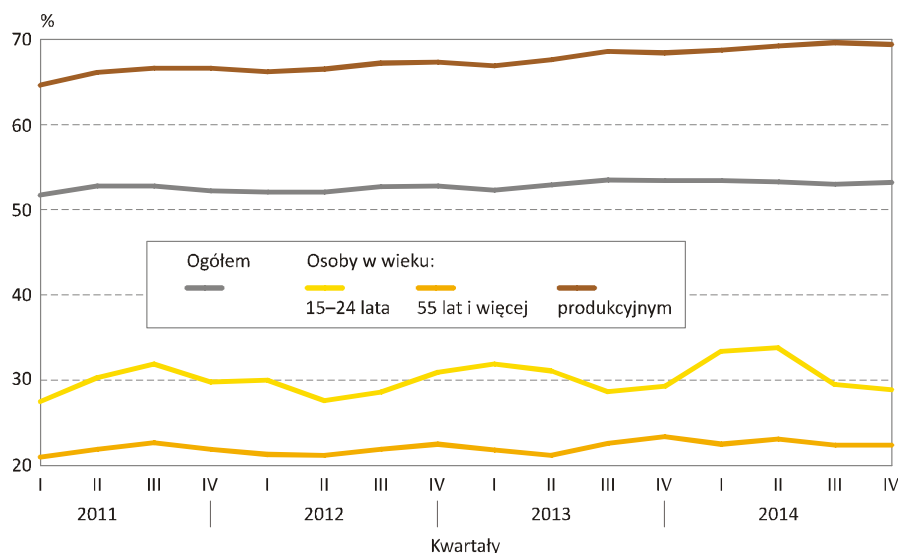
WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	w tys.			IV kw. 2013 = 100	III kw. 2014 = 100
OGÓŁEM	1353	1308	1319	97,5	100,8
mężczyźni	776	751	756	97,4	100,7
kobiety	576	557	562	97,6	100,9
Miasta	696	724	699	100,4	96,5
Wieś	657	584	620	94,4	106,2

W IV kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim pracujący stanowili 53,2% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej; w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. oznacza to spadek o 0,2 p.proc. (w kraju 51,7%, wzrost o 1,1 p.proc. w porównaniu z IV kwartałem 2013 r.). Udział ten był większy wśród mieszkańców wsi, gdzie wyniósł 54,9% wobec 51,8% w miastach. W skali roku wskaźnik zatrudnienia na wsi obniżył się o 0,5 p.proc., natomiast w miastach zanotowano w tym czasie wzrost o 0,2 p.proc. Wśród mężczyzn wskaźnik ten w IV kwartale 2014 r. osiągnął 64,0% (w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. spadek o 0,3 p.proc.), natomiast w grupie kobiet wyniósł 43,3% (spadek o 0,1 p.proc. w stosunku do IV kwartału 2013 r.).

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z	
				IV kw. 2013	III kw. 2014
w p.proc.					
OGÓŁEM	53,4	53,0	53,2	-0,2	+0,2
mężczyźni	64,3	63,4	64,0	-0,3	+0,6
kobiety	43,4	43,4	43,3	-0,1	-0,1
Miasta	51,6	52,2	51,8	+0,2	-0,4
Wieś	55,4	54,0	54,9	-0,5	+0,9

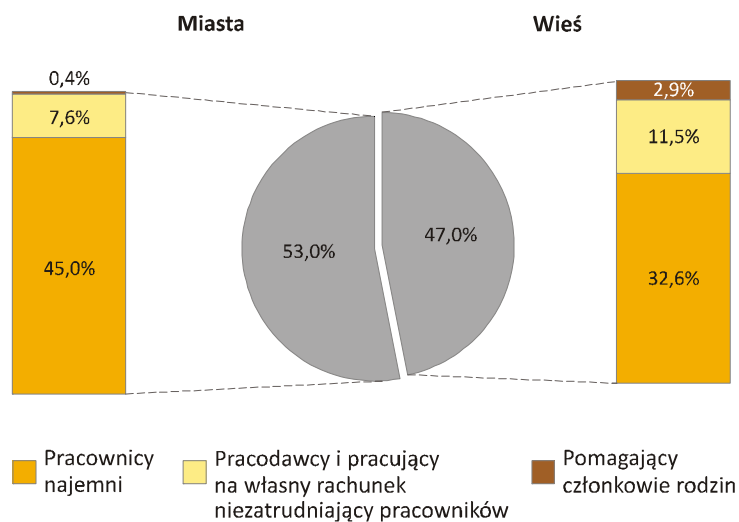
Wskaźnik zatrudnienia przyjmował najniższe wartości wśród osób w wieku powyżej 55 roku życia oraz w grupie osób młodych (15–24 lata). W IV kwartale 2014 r. wartości wskaźnika dla tych grup wieku wyniosły odpowiednio 22,4% (spadek o 1,0 p.proc. w stosunku do IV kwartału 2013 r.) oraz 28,9% (spadek o 0,4 p.proc.). Na wysokim poziomie utrzymywała się wielkość wskaźnika dla osób w wieku produkcyjnym (69,4% wobec 68,4% w analogicznym kwartale 2013 r.).

Ryc. 5. WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

Podobnie jak w poprzednich okresach, w IV kwartale 2014 r. w strukturze pracujących według statusu zatrudnienia dominowali pracownicy najemni, czyli osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, którzy w liczbie 1024 tys. stanowili 77,6% ogółu pracujących (76,5% w IV kwartale 2013 r.). W większości (75,4%) byli oni zatrudnieni przez pracodawców z sektora prywatnego.

Ryc. 6. PRACUJĄCY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA W UJĘCIU MIASTA – WIEŚ W IV KWARTALE 2014 R.

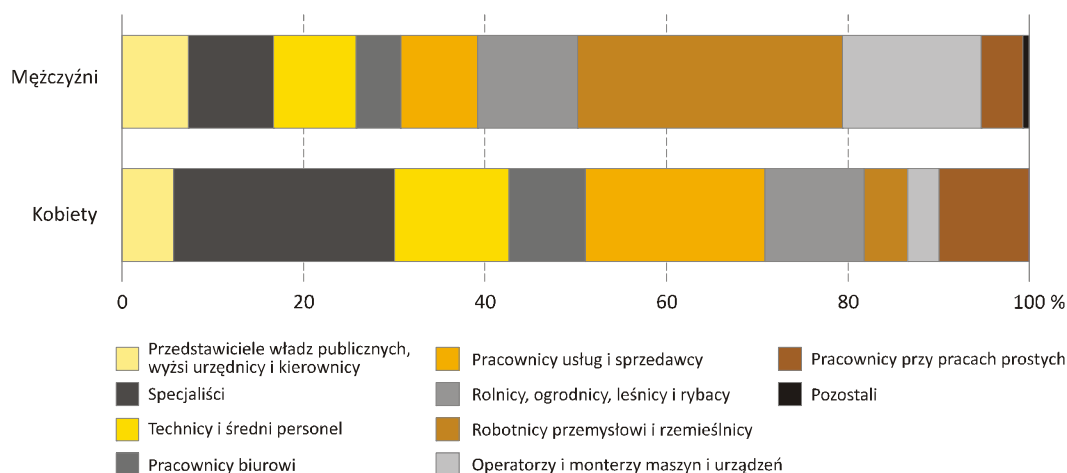
Wśród pracowników najemnych dominowały osoby wykonujące pracę na czas nieokreślony (stałą). W IV kwartale 2014 r. udział tej grupy ukształtował się na poziomie 71,0% (spadek o 1,3 p.proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2013 r.). Odsetek pracowników najemnych zatrudnionych na czas określony w ciągu roku zwiększył się o 1,2 p.proc. i wyniósł 28,9%.

Zmniejszyła się liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (o 1,6% do 252 tys.), a udział tej kategorii pracujących w ciągu roku wzrósł o 0,2 p.proc. do 19,1%. Liczba pomagających członków rodzin zmniejszyła się o 29,5% do 43 tys.; w grupie tej większość stanowili mieszkańcy wsi (38 tys., tj. 88,4%).

Pracujący w sektorze prywatnym w IV kwartale 2014 r. stanowili 80,9% ogółu pracujących, czyli o 0,6 p.proc. więcej niż w IV kwartale 2013 r. Odsetek pracujących w rolnictwie indywidualnym zmniejszył się w tym czasie o 0,6 p.proc. i wyniósł 11,4%.

W IV kwartale 2014 r. w strukturze pracujących według grup zawodów najliczniejszą zbiorowość stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (18,7%). W grupie mężczyzn odsetek ten był większy i sięgał 29,2%. Wśród kobiet dominowały 2 kategorie zawodów: specjaliści (24,4%) oraz pracownicy usług i sprzedawcy (19,8%).

Ryc. 7. STRUKTURA PRACUJĄCYCH WEDŁUG GRUP ZAWODÓW W IV KWARTALE 2014 R.

W IV kwartale 2014 r. 72,9% pracujących przepracowało (w badanym tygodniu) 40 godzin i więcej (74,0% mieszkańców wsi i 71,8% mieszkańców miast), przy czym, podobnie jak w poprzednich kwartałach, obserwuje się większy odsetek mężczyzn pracujących w tym wymiarze godzinowym (odpowiednio 79,4% wobec 64,2% wśród kobiet). Udział pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy wyniósł 9,6% w przypadku przepracowanych od 30 do 39 godzin tygodniowo i 8,3% – od 20 do 29 godzin. Mniej niż 20 godzin tygodniowo przepracowało 4,5% badanej zbiorowości pracujących.

3. BEZROBOTNI

W IV kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim zbiorowość bezrobotnych (zgodnie z definicją bezrobotnego stosowaną w BAEL) liczyła 103 tys. osób i w ciągu roku zmniejszyła się średnio o 18,9%. Spadek większy niż przeciętnie zanotowano w grupie kobiet oraz wśród mieszkańców miast (odpowiednio o 23,7% i 24,3%). Liczba bezrobotnych w grupie mężczyzn zmniejszyła się w tym czasie o 11,8%, a liczba bezrobotnych mieszkańców wsi – o 9,6%.

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013	2014			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	w tys.			IV kw. 2013 = 100	III kw. 2014 = 100
OGÓŁEM	127	101	103	81,1	102,0
mężczyźni	51	49	45	88,2	91,8
kobiety.....	76	53	58	76,3	109,4
Miasta	74	55	56	75,7	101,8
Wieś.....	52	46	47	90,4	102,2

W IV kwartale 2014 r. wśród bezrobotnych w województwie wielkopolskim większość stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (33,0% wobec 35,4% w IV kwartale 2013 r.) oraz policealnym i średnim zawodowym (25,2%; 29,1% w analogicznym okresie 2013 r.). Biorąc pod uwagę kryterium wieku, największy udział w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w grupie wiekowej 25–34 lata (33,0% wobec 28,3% w IV kwartale 2013 r.).

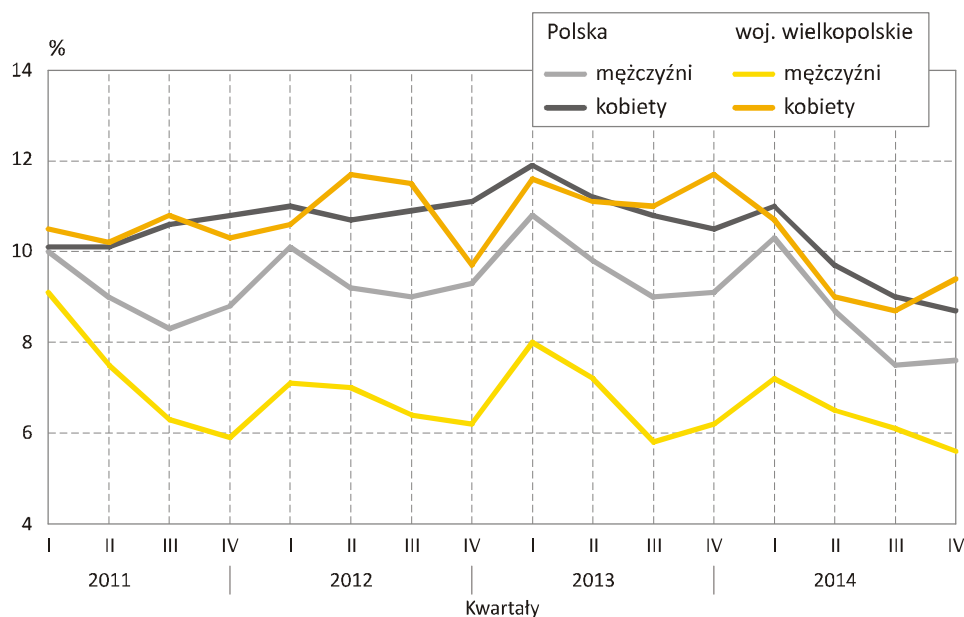
Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej (czyli udział bezrobotnych w liczbie ludności aktywnej zawodowo) w województwie wielkopolskim w IV kwartale 2014 r. wyniosła 7,2%, tj. o 1,4 p.proc. mniej niż w analogicznym okresie 2013 r. (w Polsce, odpowiednio 8,1% wobec 9,8%). Tak jak w poprzednich kwartałach, stopa bezrobocia była wyższa w grupie kobiet i wynosiła 9,4% (o 2,3 p.proc. mniej niż w IV kwartale 2013 r.) wobec 5,6% w zbiorowości mężczyzn (spadek o 0,6 p.proc. w stosunku do analogicznego kwartału 2013 r.). Stopa bezrobocia w miastach w skali roku zmniejszyła się o 2,2 p.proc. i ukształtowała się na poziomie 7,4%, a na wsi odnotowano w tym czasie spadek o 0,3 p.proc. do 7,0%.

TABL. 6. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL						
WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014			
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał			
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z		
				IV kw. 2013	III kw. 2014	
	w p.proc.					
OGÓŁEM	8,6	7,2	7,2	-1,4	0,0	
mężczyźni.....	6,2	6,1	5,6	-0,6	-0,5	
kobiety	11,7	8,7	9,4	-2,3	+0,7	
Miasta	9,6	7,1	7,4	-2,2	+0,3	
Wieś	7,3	7,3	7,0	-0,3	-0,3	

Zjawisko bezrobocia dotyka szczególnie ludzi młodych. Stopa bezrobocia w grupie wiekowej 15–24 lata w IV kwartale 2014 r. ukształtowała się na poziomie 23,4% (o 0,9 p.proc. więcej niż w IV kwartale 2013 r.), tj. na poziomie 3,3-krotnie wyższym niż przeciętnie w województwie. Dla osób w wieku produkcyjnym ten miernik bezrobocia zmniejszył się o 1,3 p.proc. do 7,4%.

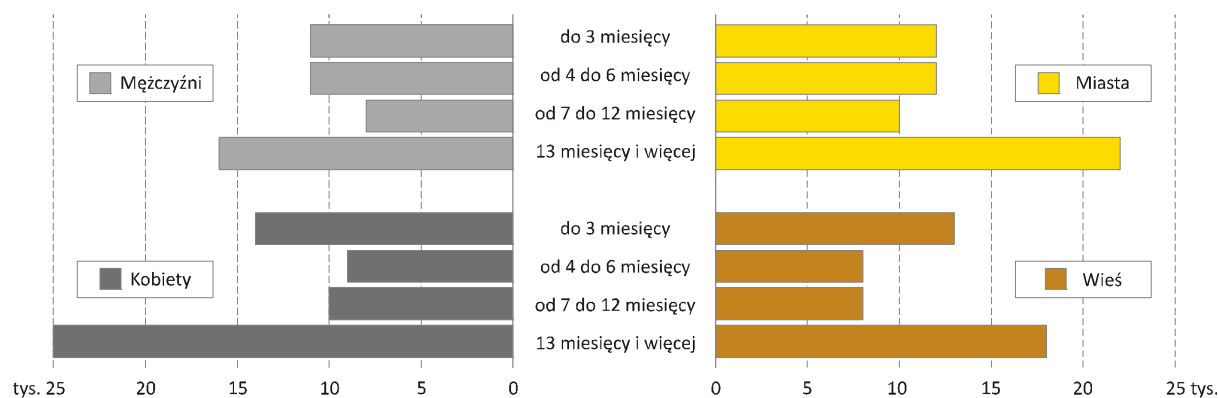
Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w grupie bezrobotnych posiadających wyższe wykształcenie (5,2%; wzrost o 1,1 p.proc. w stosunku do analogicznego okresu 2013 r.). Najwyższy poziom miernik ten osiągnął wśród bezrobotnych o wykształceniu gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 12,6%, przy spadku o 4,1 p.proc. w skali roku.

Ryc. 8. STOPA BEZROBOCIA WEDŁUG BAEL

W IV kwartale 2014 r. w grupie bezrobotnych było 48,5% osób, które straciły pracę (o 0,5 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie 2013 r.). Udział osób wracających do pracy po przerwie kształtował się na poziomie 24,3% (o 0,1 p.proc. mniej niż w IV kwartale 2013 r.), a podejmujący pracę po raz pierwszy stanowili 23,3% (o 2,0 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie 2013 r.). Większy niż przeciętnie w województwie odsetek bezrobotnych podejmujących pierwszą pracę zaobserwowano w grupie mężczyzn (24,4%) oraz wśród mieszkańców wsi (27,7%). Najmniej liczna okazała się grupa bezrobotnych, którzy zrezygnowali z pracy (4,9%).

Ryc. 9. BEZROBOTNI WEDŁUG OKRESU POSZUKIWANIA PRACY W IV KWARTALE 2014 R.

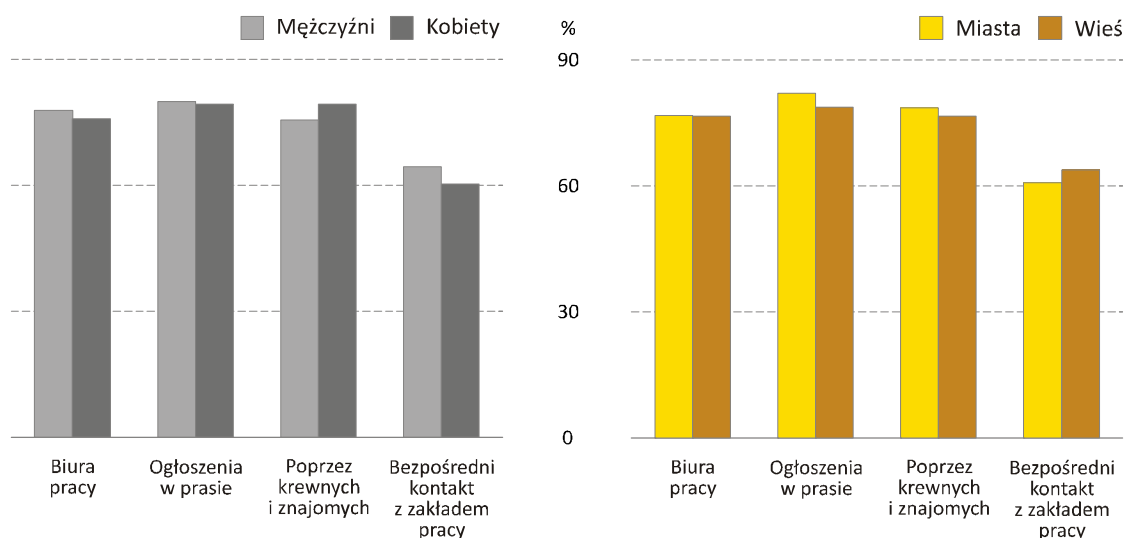

Wśród osób pozostających bez pracy najliczniejszą zbiorowość tworzyli długotrwale bezrobotni, tj. osoby poszukujące pracy 13 miesięcy i więcej. W IV kwartale 2014 r. udział tej grupy wynosił 39,8% (o 2,0 p.proc. więcej niż w analogicznym okresie 2013 r.). Długotrwale bezrobocie w większym stopniu dotyczyło kobiet niż mężczyzn (43,1% wobec 35,6%) oraz mieszkańców miast aniżeli wsi (39,3% wobec 38,3%).

WYSZCZEGÓLNIENIE	2013		2014		
	IV kwartał	III kwartał	IV kwartał		
	w %			wzrost/spadek w porównaniu z	
				IV kw. 2013	III kw. 2014
				w p.proc.	
OGÓŁEM	37,8	42,6	39,8	+2,0	-2,8
mężczyźni	35,3	34,7	35,6	+0,3	+0,9
kobiety	39,5	47,2	43,1	+3,6	-4,1
Miasta.....	36,5	40,0	39,3	+2,8	-0,7
Wieś.....	40,4	43,5	38,3	-2,1	-5,2

Liczną grupę stanowili bezrobotni poszukujący pracy do 3 miesięcy włącznie (24,3% wobec 23,6% w IV kwartale 2013 r.). W tej grupie bezrobotnych największy udział zanotowano w grupie mężczyzn (24,4%) oraz wśród mieszkańców wsi (27,7%). Udział bezrobotnych poszukujących pracy od 4 do 6 miesięcy oraz od 7 do 12 miesięcy kształtował się odpowiednio na poziomie 18,4% (spadek o 0,5 p.proc. w stosunku do IV kwartału 2013 r.) oraz 17,5% (spadek o 2,2 p.proc.).

Ryc. 10. WYBRANE METODY POSZUKIWANIA PRACY² PRZEZ BEZROBOTNYCH W IV KWARTALE 2014 R.

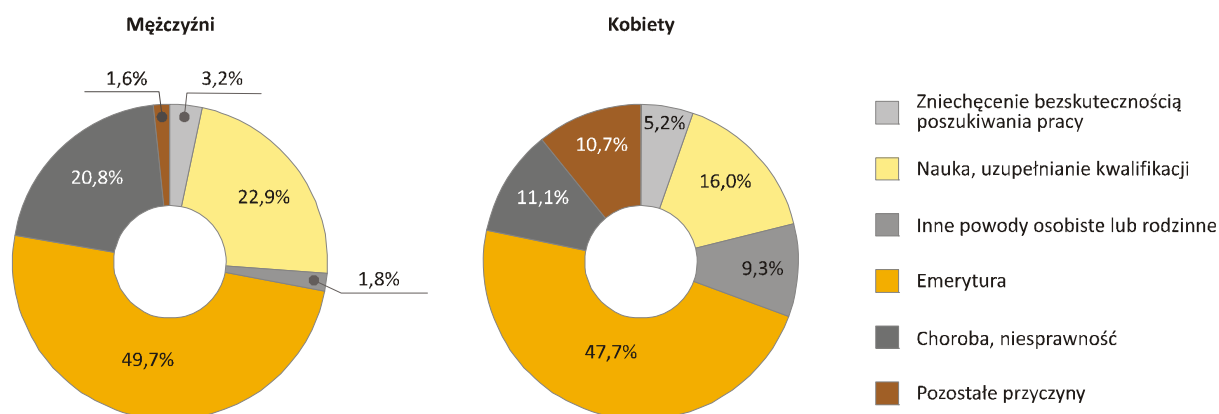
² Bezrobotni mogli wybierać kilka metod poszukiwania pracy.

W województwie wielkopolskim przeciętny czas poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne w IV kwartale 2014 r. wynosił 12,8 miesiąca i w skali roku zwiększył się o 1,3 miesiąca. Najkrótszy przeciętny czas poszukiwania pracy zaobserwowano w grupie mężczyzn (11,9 miesiąca) oraz wśród mieszkańców miast (12,6 miesiąca). Kobiety poszukiwały pracy przeciętnie 13,5 miesiąca, a mieszkańcy wsi 13,1 miesiąca.

4. BIERNI ZAWODOWO

Zbiorowość biernych zawodowo w IV kwartale 2014 r. liczyła 1057 tys. i stanowiła 42,6% ogółu ludności powyżej 15-go roku życia. W porównaniu z analogicznym okresem 2013 r. liczba biernych zawodowo zwiększyła się o 0,2%. W grupie tej nadal przeważały kobiety (677 tys. wobec 380 tys. mężczyzn). W IV kwartale 2014 r., większość biernych zawodowo (56,3%; 54,9% przed rokiem) mieszkała w miastach. W zbiorowości biernych zawodowo dominowały osoby w wieku 55 lat i więcej (stanowiły 62,6% badanej grupy) oraz osoby z najniższym wykształceniem, tj. gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego (38,0%). Osoby w wieku produkcyjnym stanowiły 43,7% zbiorowości biernych zawodowo.

Ryc. 11. STRUKTURA BIERNYCH ZAWODOWO WEDŁUG PRZYCZYŃ BIERNOŚCI W IV KWARTALE 2014 R.

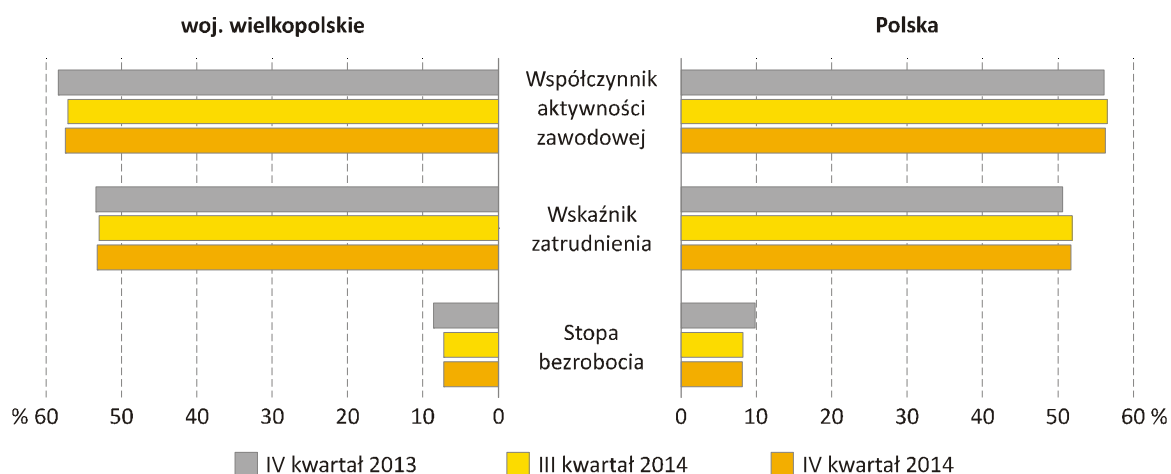
W IV kwartale 2014 r. bierni zawodowo w województwie wielkopolskim jako główne przyczyny bierności wskazywali: emeryturę (48,4% badanej zbiorowości), naukę i uzupełnianie kwalifikacji zawodowych (18,4%) oraz chorobę i niesprawność (14,6%). W analogicznym okresie 2013 r. wskaźniki te wynosiły, odpowiednio: 44,2%, 21,7% i 15,0%. Odsetek osób zniechęconych bezskutecznością poszukiwania pracy, tj. brakiem szans na otrzymanie odpowiedniego zatrudnienia lub wyczerpaniem możliwości znalezienia pracy, w porównaniu z IV kwartałem 2013 r. wzrósł o 0,4 p.proc. i wyniósł 4,4%.

5. PODSUMOWANIE

Zestawiając wyniki reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, przeprowadzonego wśród osób w wieku 15 lat i więcej w IV kwartale 2014 r. w województwie wielkopolskim z danymi ogólnopolskimi, można stwierdzić, że w odniesieniu do analogicznego okresu 2013 r. zaobserwowano:

- spadek liczby bezrobotnych niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*),
- spadek liczby pracujących niezależnie od płci oraz wśród mieszkańców wsi (*w kraju wzrost liczby pracujących niezależnie od płci i miejsca zamieszkania*),
- wzrost obciążenia pracujących osobami niepracującymi (*w kraju spadek obciążenia pracujących osobami niepracującymi*),
- spadek stopy bezrobocia niezależnie od płci oraz miejsca zamieszkania (*podobnie jak w kraju*),
- wzrost stopy bezrobocia wśród osób w wieku 15–24 lata (*w kraju spadek*), przy czym stopa bezrobocia dla tej grupy wiekowej jest 3,3-krotnie wyższa niż dla całego województwa wielkopolskiego,
- spadek liczby pracowników najemnych oraz pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników (*w kraju wzrost liczby pracowników najemnych oraz liczby pracodawców i pracujących na własny rachunek niezatrudniających pracowników*),
- wzrost liczby osób biernych zawodowo niezależnie od płci oraz wśród mieszkańców miast (*w kraju spadek liczby osób biernych zawodowo niezależnie od płci oraz wśród mieszkańców miast*).

Ryc. 12. AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

* * *

PODSTAWOWE ZASADY METODOLOGICZNE BAEL

Ludność aktywna zawodowo (tzw. siła robocza) obejmuje wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

Miarą aktywności zawodowej ludności (lub określonej grupy wyróżnianej np. ze względu na wiek, wykształcenie, miejsce zamieszkania) jest **współczynnik aktywności zawodowej** wyznaczany jako procentowy udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

– wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

– miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
- z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
- do 3 miesięcy,

- powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących, zgodnie z międzynarodowymi standardami, zaliczono również uczniów, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Liczba pracujących kształtuje **wskaźnik zatrudnienia** oddający procentowy udział pracujących w ogólnej liczbie ludności (lub w liczbie ludności określonej grupy).

Klasyfikacja statusu zatrudnienia oparta została na Międzynarodowej Klasyfikacji Statusu Zatrudnienia (International Classification of Status in Employment, ICSE) i wyróżnia następujące kategorie pracujących:

- **pracujący na własny rachunek** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą; z tego:
 - **pracodawca** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i zatrudnia co najmniej jednego pracownika najemnego,
 - **pracujący na własny rachunek niezatrudniający pracowników** – osoba, która prowadzi własną działalność gospodarczą i nie zatrudnia pracowników,
 - **pracownik najemny** – osoba zatrudniona na podstawie stosunku pracy w przedsiębiorstwie publicznym lub u pracodawcy prywatnego,
 - **pomagający bezpłatnie członek rodziny** – osoba, która bez umownego wynagrodzenia pomaga w prowadzeniu rodzinnej działalności gospodarczej.

Bezrobotni są to osoby w wieku 15–74 lata, które spełniły jednocześnie 3 warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni – tydzień badany), aby znaleźć pracę,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zostały zaliczone także osoby, które nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Natężenie bezrobocia opisuje się za pomocą **stopy bezrobocia** stanowiącej odsetek osób bezrobotnych wśród osób aktywnych zawodowo.

Ludność bierna zawodowo są to wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę załatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
 - dłuższym niż 3 miesiące,
 - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć.

W badaniu wyszczególnia się dodatkowo następujące kategorie ludności aktywnej i biernej zawodowo:

Długotrwale bezrobotni – bezrobotni, którzy szukają pracy przez okres dłuższy niż rok (tj. 13 miesięcy i więcej od momentu zakończenia przerwy w poszukiwaniu pracy, o ile wystąpiła i trwała co najmniej 4 tygodnie).

Zniechęceni – osoby bierne zawodowo, które nie poszukują pracy, ponieważ są przekonane, że jej nie znajdą.

Metodologia badania BAEL oraz jego wyniki są **spójne i porównywalne w krajach Unii Europejskiej**. Statystyki rynku pracy szacowane na podstawie badania BAEL mogą jednak odbiegać od wyników uzyskanych na podstawie **sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia** oraz **bezrobocia rejestrowanego** (dane z powiatowych urzędów pracy) ze względu na występujące między nimi różnice metodologiczne i charakter badań. Szczegółowy opis metodologii BAEL umieszczony jest w kwartalnych publikacjach GUS „Aktywność ekonomiczna ludności Polski”.

Prosimy o podanie źródła przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego.